

The Successful Way To Change Behaviour

Kultura bezpečnosti

Ostrava 15. 4. 2014

Mgr. Ivana Slováčková, Kirschstein & Partner

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

The Successful Way To Change Behaviour

Kultura bezpečnosti, přístup společnosti Kirschstein & Partner

The Successful Way To Change Behaviour

Kultura bezpečnosti

- V dokumentu INSAG-4/3/ je definice „Kultura bezpečnosti je taková soustava charakteristik a přístupů organizace a jednotlivců, která jako nejvyšší prioritu ustanovuje, že otázkám bezpečnosti jaderné elektrárny musí být věnována pozornost odpovídající jejich důležitosti.“
- (MAAE, č.11, 1998)

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Kultura podniků a / nebo organizací

Neexistuje jednoznačná definice.

Podniková kultura se vyznačuje následujícími body, podle kterých jednají zaměstnanci:

- Hodnoty
- Tradice
- Normy
- Postoje
- Názory

The Successful Way To Change Behaviour

Tři úrovně kultury

- Artefakty a chování
 - Architektura, rituály, oblékání - viditelné
- Zastávané hodnoty
 - Strategie, cíle, filosofie – lze je odvodit
- Základní předpoklady
 - Lidská povaha, důvody, proč jsou lidé uznáváni – konané podvědomě a nevyslovené

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Kultura podniků a / nebo organizací

Podnikovou kulturu lze změnit!!!

Změna je úspěšná ale jen tehdy, pokud vedení podniku žije hodnotami podnikové kultury.

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Kultura bezpečnosti je součástí podnikové kultury.

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Kultura bezpečnosti

Definice:

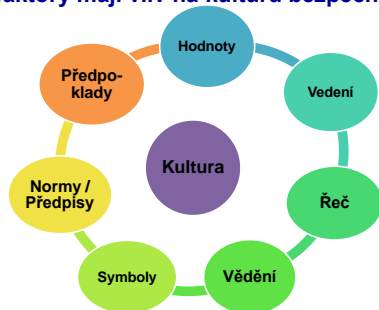
Je to úhrn všech naučených norem a hodnot, vědění, řeči a symbolů, které jsou stále vyměňovány mezi spolupracovníky podniku.

Rehberg (2003)

The Successful Way To Change Behaviour

Které faktory mají vliv na kulturu bezpečnosti?

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Hodnoty:

Jsou základem každé kultury a jsou většinou zveřejňovány v písemné podobě.

- Jaké hodnoty má váš podnik?
- Jak znějí vize nebo principy bezpečnosti práce?

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Vedení:

Vedení je klíčovým faktorem pro kulturu bezpečnosti.

Je nutné se soustředit na klíčové faktory.

Není možné, aby zavedl změny někdo, kdo nemá funkci a autoritu

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Normy: Lidé potřebují k orientaci pravidla / normy, jak se má člověk chovat v určitých situacích.
Existují písemně stanovená pravidla a nepsaná pravidla.

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Symbyly: Existují předměty, gesta, tóny nebo obrázky, které fungují jako nositelé významu.

Vědění: Podniky sbírají a předkládají souhrn faktů, přijetí a praktických zkušeností.

The Successful Way To Change Behaviour

Co znamená kultura bezpečnosti?

Základní předpoklady:

Základní přesvědčení, která jsou brána jako samozřejmá. Jsou podporována, ale nikoliv vědomým způsobem.

Je to něco, co není okamžitě zřejmé, ale co má velký vliv na naše jednání. Důvody, proč se v daných situacích chováme nějakým způsobem, co si myslíme. Jak se chováme, když nás nikdo nevidí, koho uznáváme apod.

The Successful Way To Change Behaviour

Ukazatelé bezpečnosti práce

Počet úrazů

Je důležitým údajem k určení stavu bezpečnosti práce, ale znázorňuje jen tendence.

The Successful Way To Change Behaviour

Ukazatelé bezpečnosti práce

Naše zkušenosti ukazují:

(Počty nehod měřeny následovně:

1 úraz od jednoho dne PN na milion pracovních hodin)

1. Kategorie: 0 - 2 Championsleague
2. Kategorie: 2 – 5 První liga
3. Kategorie: 5 – 15 Druhá a třetí liga
4. Kategorie: 15 a více

V takové firmě v žádném případě není bezpečnost práce všeobecně platnou úlohou vedení.

The Successful Way To Change Behaviour

Jaké jsou znaky optimální kultury bezpečnosti?

1. Bezpečnost se stala společnou hodnotou všech členů organizace.
2. Všichni členové jednají samostatně, aktivně a vědomě bezpečně a stoprocentně podporují tento proces.
3. Bezpečnostní standardy jsou akceptovány jako samozřejmý a normální způsob chování.
4. Je zavedena „Kultura zodpovědnosti“.

The Successful Way To Change Behaviour

Kultura bezpečnosti

Klademe si zde dvě základní otázky:

- Co přesně vyžadují předpisy z oblasti bezpečnosti, případně co vyžaduje organizace bezpečnosti práce?
- Co z toho, co vyžadují předpisy a organizace bezpečnosti funguje dobře, co bylo opravdu zavedeno a stalo se součástí firemního života?

The Successful Way To Change Behaviour

Cíle Řízení vědomí

Proces zvyšování vědomí v oblasti bezpečnosti

- Otevřený, přímý a konstruktivní způsob zvládání slabých míst znamená rovněž odklon od kultury připsování viny. Naopak podporuje proces neustálého zlepšování
- Nezávislé, odpovědné a týmové jednání:
ne „Organizace snadnosti“
ale přijatá „Kultura odpovědnosti“
- Standardy bezpečnosti jsou akceptovány jako normální způsob chování
- Bezpečnost je společnou hodnotou pro všechny členy organizace

Dosažení těchto cílů je možné pouze po přechodu několika fází procesu změny.

The Successful Way To Change Behaviour

BM – Analýza

- **Metoda Kirschstein & Partner**
- **Způsob, jak měřit kulturu bezpečnosti**
- **Analýza kultury bezpečnosti ve firmě vychází z následujících zdrojů informací**
 - Vybrané dokumenty týkající se organizace a regulace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
 - Rozhovor s manažerem bezpečnosti
 - Rozhovory s nadřízenými a pracovníky
 - Prohlídka závodu

The Successful Way To Change Behaviour

Rozhovory

- **Dobrovolné a anonymní, nejde o zkoušku znalostí**
- **Forma strukturovaných dotazníků, kdy jsou kladeny doplňující otevřené otázky**
- **Používá se 5 stupňová škála odpovědí.**
 - Zcela souhlasím
 - Většinou ano
 - 50/50
 - Spíše ne
 - Netýká se (zcela ne)

The Successful Way To Change Behaviour

Rozhovory

Tři typy dotazníků

- s řadovými zaměstnanci
- s představiteli nižšího a středního managementu
- se zástupci TOP managementu

Zhruba 10% zaměstnanců

K&P The Successful Way To Change Behaviour

Analýza Kultury bezpečnosti

- Vize a cíle
- Organizace a regulace
- Vedení a participace
- Nástroje
 - Šetření nehod a událostí
 - Školení a rozhovory o bezpečnosti
 - Kontroly bezpečnosti
 - Hodnocení rizik

K&P The Successful Way To Change Behaviour

BM – Safety Culture Grid

K&P The Successful Way To Change Behaviour

BM-Koeficient

The Successful Way To Change Behaviour

Organizace snadnosti

- Organizace snadnosti ukazuje, že firma se nachází na nízké úrovni v oblasti bezpečnosti a častý je povrchní přístup.
- Bezpečnost není v centru pozornosti a nevyžaduje se, aby jí členové organizace věnovali velké úsilí.
- Takový přístup je patrný např. během školení, na kterých se od pracovníků místo aktivního přístupu vyžaduje pouze podpis.
- Bezpečnost je úlohou bezpečnostního technika nebo oddělení BOZP

The Successful Way To Change Behaviour

Organizace odpovědnosti

- Formálně jsou splněny požadavky.
- Taková společnost se vyznačuje velmi dobrou organizací bezpečnosti.
- Bezpečnost je deklarována jako úloha vedení, ale tento přístup ještě není zcela zažitý.
- Nadřízení nejsou vždy vzorem.

The Successful Way To Change Behaviour

Kultura odpovědnosti

- Bezpečnost práce je úkolem vedení.
- Je zavedeno sebe-odpovědné jednání.
- Standardy týkající se bezpečnosti jsou akceptované a plně integrované s každodenním chováním.
- Všechny chyby a nehody jsou vnímány jako slabá místa a jsou soustavně zlepšovány.

